

МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ДИЛЯТАЦІЙНОЇ КАРДІОМІОПАТІЇ У СОБАК

Данилюк Д.В., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Кравченко Н.О.**, к. вет. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Дилатаційна кардіоміопатія (ДКМП) – захворювання, що характеризується зниженням скоротливої здатності міркарда, розширенням порожнини серця та застійною серцевою недостатністю. Етіологія хвороби невідома. Можливе простеження спадкового фактору в рецесивній або домінантній формі. Під дією невідомих факторів відбувається ураження кардіоміоцитів, що призводить до їх загибелі. Порушується скоротлива здатність міокарда, знижується серцевий викид, прогресування хвороби призводить до застійних набряків, асцити.

Симптоми ДКМП у собак є загальними для більшості хвороб серця, одними із таких є:

- Прискорене дихання під час сну або відпочинку
- Тяжке дихання під час фізичних навантажень
- Пригнічення загального стану тварини
- Кашель
- Задишка
- Колапс
- Раптові втрати свідомості
- Посилений трахеальний рефлекс
- Низький артеріальний тиск.

Для постановки точного діагнозу проводять низку досліджень. В першу чергу потрібно провести аускультацию (при ДКМП буде чути «звук галопу») та перкусію (для встановлення розширення серця). Обов'язковим етапом діагностики є ехокардіограма УЗД серця, яка дає змогу оцінити розмір та функціональну діяльність серця, а в особливості лівого шлуночка, оскільки його клітини в першу чергу піддаються руйнації. Роблять заміри камер серця і порівнюють їх з нормою.

Необхідним є проведення електрокардіографії, за допомогою якої визначають порушення серцевого ритму. Для більш точних результатів використовують холтерівський реєстратор, який фіксують на тварині і запис ЕКГ ведеться безперервно протягом однієї, двох, а іноді і до семи діб. Це потрібно для того, аби виявити порушення в роботі серця, навіть якщо прояви патологій відбуваються дуже рідко. При цьому виді моніторингу собака веде свій звичний спосіб життя. Господарі повинні відмічати чим займається тварина і в який проміжок часу, щоб при розшифруванні отриманих даних розуміти про зв'язок змін в роботі серця з фізичною активністю пацієнта.

Використовуючи метод рентгенографії, ми оцінюємо на скільки розширене серце та, якщо хвороба спричинила появу рідини в легенях, то визначити ступінь тяжкості. Знімки роблять в різних проєкціях, щоб бачити більш точну картину розвитку патології. При ДКМП на рентгенографічних знімках серце матиме форму, схожу на квадрат.

Також здають кров на біохімічні показники, щоб оцінити функцію печінки та нирок.

Існують породи собак, які генетично схильні до хвороб серця, серед великих порід це доберман, боксер, німецька вівчарка, ірландський вовкодав, німецький дог; серед малих – кокер-спанієлі, бульдоги. Цей вид кардіоміопатії має аутосомно-домінантний тип успадкування з неповною пенетрантністю. Для них використовують спеціальні генетичні тести. У доберманів спочатку ідентифікували мутацію гена PDK4, потім вже у інших порід собак також простежувалась мутація саме цього гена.

Генетичні тести проводять здебільш для розведення тварин, аби уникнути в потомстві тварин носіїв, мутантних генів, та зменшити ризик збільшення числа хворих тварин.

Лікування ДКМП залежить від стадії захворювання та індивідуальних особливостей собаки. Тварина з хворобою не піддається одужанню. Можливо лише уповільнити процес руйнації тканин серця. Основними напрямками лікування ДКМП є: уповільнення розвитку хронічної серцевої недостатності, зменшення активації нейрогормональних систем, боротьба із затримкою рідини в організмі, посилення скорочувальної функції серця, контроль аритмій та запобігання утворенню тромбів у порожнинах серця. Своєчасний та регулярний прийом препаратів дуже важливий, деякі з них діють лише при постійному застосуванні.

Найпоширенішими ліками, які використовуються при ДКМП є:

- Ветмедин (систематичне застосування таблеток дозволяє поліпшити стан тварини, усуває такі симптоми як утруднене дихання, покращує фізичну активність собаки)

- Фурасемід (діуретик)

- Інгібітори АПФ (ангіотензинперетворювальний фермент), такі як беназеприл і еналаприл

- Спіронолактон (калійзберігаючий діуретик який є антагоністом альдостерону)

- Для аномального серцебиття використовують соталол, мексилетин, дилтіазем.

Дозування визначається ветлікарем індивідуально для кожної тварини, деякі препарати з цього списку не сумісні з іншими ліками, тому потрібно з обережністю та раціональністю підбирати лікування.

Для ефективної дії терапії призначають повторне обстеження з інтервалом від двох до чотирьох місяців, щоб моніторити стан тварини та при потребі змінювати план лікування

Щодо харчування, то не має спеціальної дієти, але слід уникати в раціоні кормів та ласощів з високим вмістом натрію.

У середньому більшість собак з ДКМП живуть від шести до дванадцяти місяців, а при наявності застійних набряків – не більше чотирьох.

ДКМП досить серйозне захворювання, але якщо господарі відповідально поставляться до даної проблеми, можна продовжити життя своїм тваринам. В сучасному світі існують різні методи діагностики, за допомогою яких можна попередити хворобу та уповільнити патологічні процеси в організмі. Для цього існують низка ліків, які на практиці довели свою ефективність, також розробляють нові препарати, щоб продовжити життя тварини більше ніж на рік.

Бібліографічний список:

1. Служба кардіології клінічних наук дрібних тварин Техаського університету ветеринарної медицини та біомедичних наук 2018 <https://vethospital.tamu.edu/hospital/wp-content/uploads/sites/15/2018/01/cardiology-DCMHalfBooklet.pdf>

2. Диліаційна кардіоміопатія (фактор ризику типу добермана, варіант 1) <https://www.pawprintgenetics.com/products/tests/details/134/>

3. Центр ветеринарної допомоги. Диліаційна кардіоміопатія у собак <https://elitvet.dp.ua/kardiologija-uk/dyliatatsijna-kardiomiopatiia-dkmp-u-sobak/>